

bylo šetřeno předpisu Šu 106 c. ř. s. o doručování žalob do vlastních rukou, nelze jinaké doručení žalobci považovati za platné. Zákon ze dne 21. března 1918, čís. 109 ř. zák. ustanovuje v Šu 4, že náhradní nárok se promlčuje ve třech měsících ode dne, kterého bylo straně k vlastním rukám doručeno odmítavé prohlášení ministerstva práv, nepřikazuje však výslovně, že doručení musí se státi podle předpisů pro žaloby (§ 108 c. ř. s.), jako na příklad v Šu 155 poslední odstavec, § 550 odstavec třetí, § 564 odstavec první, § 567 odstavec třetí c. ř. s. a v Šu 171 odstavec pátý a 395 odstavec první ex. ř. a j. Ani z ustanovení Šu 6 zákona ze dne 21. března 1918, čís. 109 ř. zák. nelze to dovoditi, ježto dle něho jest teprve v řízení o žalobě podle Šu 5 cit. zák. použití předpisů soudního řádu s obměnou, v něm uvedenou. Z toho plyne, že podle Šu 4 cit. zák. jest promlčecí lhůtu počítati ode dne, kdy bylo skutečně žalobci doručeno prohlášení ministerstva spravedlnosti do vlastních rukou, byť při tom nebylo šetřeno předpisu o doručování žalob (§ 106 c. ř. s.). Nalézací soud dospěl ku zjištění, že manželka žalobcova stejně jako v jiných dvou nebo třech případech, spis pro žalobce u radního P-a dne 15. června 1923 přijala, jej domů přinesla a že žalobce hned po příchodu, ještě téhož dne, spis do vlastních rukou obdržel, což se stalo i ve všech případech ostatních. Vývody odvolací, pokud doličují, že manželka žalobcova jako svědkyně nepotvrdila, že vždy došla žalobci k jeho žádosti k radnímu P-ovi pro poštovní zásilku, nýbrž toliko někdy, přiči se spisům a právní závěry, jež odvolání z této okolnosti činí, uchylují se od skutkových zjištění spisům odpovídajících. Odvolací soud, přezkoumaj první soudem provedené důkazy, shledal, že výše uvedený skutkový závěr nalézacího soudu jest výsledkem správného hodnocení celého jednání a veškerých průvodů podle Šu 272 c. ř. s., pročež jeho zjištění přijal i za základ pro své rozhodnutí (§ 498 c. ř. s.). Bylo-li zjištěno, že odmítavé prohlášení ministerstva spravedlnosti bylo žalobci doručeno do vlastních rukou již dne 15. června 1923, způsobem shora uvedeným, posoudil nalézací soud správně věc i s hlediska právního, když od tohoto dne — t. j. od 15. června 1923 — čítal tříměsíční promlčecí lhůtu podle Šu 4 zákona ze dne 21. března 1918, čís. 109 ř. zák. a když, zjisti, že žaloba Bedřicha B-a byla podána přímo u soudu až 17. září 1923, uznal, že nárok promlčením zanikl a žalobu zamítl.

Čís. 3870.

Tříleté úroky lze vymáhati v pořadí jistiny, třebaže není současně vymáhána jistina. Tím, že úrokový nedoplatek knihovně zajištěné pohledávky byl zažalován, o něm smír uzavřen a exekučně proň dobyt zástavní právo v pozdějším pořadí, nepozbyly tříleté úroky před příklepem vydražené nemovitosti pořadí jistiny. Totéž platí o úrocích z prodlení, útratách sporu a exekuce.

(Rozh. ze dne 20. května 1924, R I 343/24.)

Na vydražené nemovitosti vázla pro vymáhající věřitelku pod pol. 4—5 listu C pohledávka 50.000 Kč. Zažalovavši úroky z této pohle-

dávky za dobu od 15. prosince 1921, uzavřela vymáhající věřitelka o úrokové pohledávce smír, na základě něhož vedla exekuci vnučeným zřízením práva zástavního, jež bylo vloženo pod pol. 9 listu C. Pro tuto pohledávku byla pak vedena vnučená dražba. K rozvrhu nejvyššího podání za vydraženou nemovitost přihlásila vymáhající věřitelka jednak jistinu 50.000 Kč, jednak v jejím pořadí úroky a úroky z prodlení i s útratami sporu, smíru a exekuce. **E x e k u č n í s o u d** přiznal vymáhající věřitelce v žádaném pořadí pouze jistinu 50.000 Kč, vkladní poplatek a útraty účasti při roku, zamítl, však účtované 3leté úroky, úroky z prodlení a útraty sporu, poplatek ze smíru a exekuční útraty z těchto **d ů v o d ů**: Dle ustanovení Šu 216 čís. 4 ex. ř. jest z rozvrhové podstaty příkázati zástavním právem zajištěné pohledávky dle pořadí jich knihovního zápisu. Nesporným jest, že podle C 9 zajištěná pohledávka 8000 Kč jest součtem tříletých úroku. Vklad těchto 8000 Kč stal se na základě soudního smíru, vznikla tedy ohledně těchto úroků novací samostatná pohledávka (rozh. ze dne 1. února 1894, čís. 412) a může tedy dojiti uspokojení v pořadí svého knihovního zápisu, t. j. pod C 9. Pokud se týče v přihlášce účtovaných úroků z prodlení, nemohou tyto přijíti k uspokojení, když nepřichází k uspokojení 8000 Kč jako úroky vlastní. Co se týče útrat sporu 820 Kč a poplatku ze smíru 102 Kč 40 h, pak útrat exekučních v přihlášce účtovaných (útrat exekučních do dne příklepu) požívají dle ustanovení Šu 216 poslední odstavec ex. ř. jen ony procesní a exekuční útraty stejného pořadí s kapitálem, které vznikly jeho uplatňováním, tedy vymáháním. Jak exekuční spis prokazuje, vymáhá věřitel pohledávku 8000 Kč, pod C 9 zajištěnou, a nepřichází-li tato k uspokojení, nemohou přijíti k uspokojení útraty titulu, na němž se pohledávka zakládá, a útraty exekuční s jejím vymáháním spojené. **R e k u r s n í s o u d** přiznal vymáhající věřitelce v požadovaném pořadí i položky, prvním soudem nepřiznané. **D ů v o d y**: Dle Šu 216 odstavec druhý ex. ř. dlužno příkázati v pořadí knihovně zajištěné pohledávky i úroky, které, ze smlouvy příslušejíce, nejsou déle tři let předem dnem příklepu zadrželé. Nároku tomu nemůže býti na újmu okolnost, že dotyčné úroky byly později samostatně vtěleny, neboť kotví pouze ve snaze vymáhajícího věřitele, chrániti se proti případnému promlčení úroků včasným domáháním se jich zaplacení pokud se týče i případným knihovním zajištěním, pokud neplyne z povahy věci nebo jinak, že strany novací založiti chtěly závazek nový, a pokud věřitel práva svého z Šu 216 ex. ř. plynoucího se výslovně při tom nevzdal. Úmyslu takovému ani žaloba C II 1119/22 ani soudní smír uzavřený dne 12. prosince 1922 nesvědčí a proto odvolání se prvního soudce na rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 1. února 1894, čís. 412 — které na jiném základě vydáno bylo — je nepřipadné. Vymáhaná pohledávka 8.000 Kč sestává právě z úroků, jež nejsou starší tři let od příklepu, zpět čítaje, pro něž při jistině téže vymáhající věřitelky v obnosu 50.000 Kč pod pol. čís. 4 a 5 právo zástavní knihovně je zajištěno. Když tomu tak, má vymáhající věřitelka právo, účtovat dotyčné úroky i 8% úroky z prodlení, jež rovněž v témže pořadí jsou zajištěny, jako část příslušenství jistiny 50.000 Kč v pořadí této jistiny a má zajisté i nárok, ježto jde o příslušenství dle téhož zákonného ustanovení, na přisouzení veške-

rých nákladu na rozepři a exekuci, které vznikly dobýváním jich, poněvadž nehovělo by jistě spravedlnosti, kdyby vymáhající věřitel, jenž dobývá za účelem úspory útrat pouze příslušenství kapitálu, byl na tom hůře, než onen, kdo dobývá zaplacení celého kapitálu. Důsledkem toho bylo stížnosti úspěch přiznati a přiznati stěžovateli nejen účtované 8% úroky a 8% úroky z prodlení, nýbrž i veškeré žalobní a exekuční náklady až do dne příklepu vzešlé a dosud nepřikázané a rozhodnutí, jak se stalo a přikázati útraty sporu a exekuční v pořadí kapitálu a poplatků vkladní i útraty stížnosti v pořadí vedlejších závazků do výše 2.000 Kč při kapitále 50.000 Kč zjištěných.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu knihovní věřitelky zajištěné pod pol. 8 listu C.

Důvody:

Úroková pohledávka, vymáhající věřitelkou ku zaplacení z nejvyššího podání přihlášená jest sice svým právním duvodem, nikoliv však knihovním pořadím a také ne číselně totožnou s pohledávkou, pro kterou byla na základě smíru ze dne 5. února 1923 dne 17. února 1923 povolena exekuce vnuceným vkladem práva zástavního a vnucenou dražbou. Číselně jest větší, lišíc se od vymáhané pohledávky mimo jiné v tom, že pozůstává z úrokového nedoplatku za dobu od 15. prosince 1921 do 17. ledna 1924 8.355 Kč 55 h, kdežto exekuce byla vedena jen pro úrokový nedoplatek 8000 Kč za dobu od 15. prosince 1921 do 15. prosince 1923. I kdyby právní stanovisko stěžovatelky a prvního soudu bylo správné, musilo by 355 Kč 55 h s příslušnými úroky z úroků býti přiřknuto v pořadí kapitálu. Vymáhající věřitelka účtovala k rozvrhu nejvyššího podání pohledávku na úrocích a útratách nikoliv jako pohledávku vymáhanou, knihovně samostatným exekučním právem zástavním až po stěžovatelce pojištěnou, nýbrž jako příslušenství kapitálové pohledávky 50.000 Kč, mající pořadí přednější. Účtování takové nepřičí se předpisem §u 216 ex. ř., jenž rozeznává mezi takovými pohledávkami vymáhajícího věřitele, jež jsou zástavním právem již zajištěny, a takovými, které jsou pouze vymáhány, a ustanovuje, že mají býti zaplacený každá podle svého knihovního pořadí, dále, že soudně upravené procesní a exekuční útraty, jakož i úroky, které nejsou starší tří let, požívají téhož pořadí jako jistina, bez ohledu na to, zda jest jistina exekučně vymáhána čili nic. Není při tom třeba, by bylo z pozemkové knihy zřejmo, že jistina byla zažalována a jest exekučně vymáhána, každý následující věřitel musí s takovou možností počítati, i když to není z pozemkové knihy patrné, v tomto případě bylo však zažalování úroků knihovně poznamenáno, a to dokonce v pořadí, stěžovateli předcházejícím. Jelikož není sporu o to, že částka, přiřknutá rekursním soudem vymáhající věřitelce, má jako příslušenství její jistinné pohledávky 50.000 Kč podle smlouvy, knihy pozemkové, §§ 16 a 17 knih. zák. a § 216 ex. ř. přednost před pohledávkou stěžovatelovou, jde jenom o správnost jeho názoru, převzatého prvním soudem, že úrokový nedoplatek 8000 Kč ztratil zažalováním, smírem a exekučním jeho vy-

máháním jako samostatné pohledávky právní povahu příslušenství a stal se samostatnou pohledávkou, omezenou na své vlastní, pozdější pořadí. Názoru tomu nelze přisvědčiti. Smír ze dne 12. prosince 1922 byl ve své podstatě pouhým uznáním zažalované úrokové pohledávky za účelem umožnění exekuce, nebyl tedy novací (§ 1378 obč. zák.) a nemohl mít za následek ztrátu práv zástavních. Podle §u 1390 obč. zák. zůstává zástavní právo, váznoucí pro spornou pohledávku, v platnosti i po ujednání smíru. Nevzdala-li se vymáhající věřitelka zástavního práva smírem, tím méně se ho vzdala exekucním vymáháním, třebaš při tom neuvedla, že vymáhaná pohledávka jest příslušenstvím jistiny 50.000 Kč. I kdyby bylo možno předpokládati takovou její vůli, bylo by k její závaznosti třeba i srovnalého projevu vůle druhé strany, o kterém není řeči. Exekucní zajištění a vymáhání úrokového nedoplatku jako samostatné pohledávky má jenom ten význam, že ztratil-li by uplynutím tří let knihovní pořadí náležející jistině, nebyl by dle §u 217 ex. ř. odkázán na zbytek nejvyššího podání nevyčerpaný knihovními břemeny, nýbrž došel by zaplacení ve svém nově nabytém, samostatném knihovním pořadí. Ani v knihovním zákoně ani v exekucním řádě není předpisu, podle kterého by zažalování, porovnání a vymáhání úrokového nedoplatku jako samostatné pohledávky mělo nějaký vliv na účinnost práva zástavního, příslušejícího tříletým úrokům a útratám žaloby a exekuce z důvodu jejich povahy jako příslušenství hlavní pohledávky.

Čís. 3871.

I když nebyl proveden knihovní převod zástavního práva pro postoupenou pohledávku, zajištěnou na nemovitosti, jest pohledávku z dražebního výtěžku přikázati postupníkovi tak a v takovém pořadí, jak by ji bylo přikázati postupiteli.

Formální náležitosti, vyžadované §em 9 ex. ř., nevztahují se na postup vymáhané pohledávky po zahájení exekuce.

(Rozh. ze dne 20. května 1924, R I 394/24.)

Exekucní soud nepřiznal, rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost, záložně v N. přihlášenou pohledávku v knihovním pořadí. Důvody: V pořadí knihovním nebyla přikázána pohledávka, účtovaná záložnou v N. na základě postupní listiny ze dne 29. října 1923. Jedná se o postup, uskutečněný teprve po přiklepu, avšak tento postup nemá vůbec doposud právní platnosti, poněvadž se jedná o postup hypoteky bez knihovního vtělení převodu práva zástavního. Při hypotekách nelze tudíž pohledávku bez knihovního převodu přenést, poněvadž pohledávka a zástavní právo tvoří celek a nemohou tudíž pohledávka a zástavní právo míti různé právní osudy. V žádném případě však nepožívá tato pohledávka dle §u 445 a 431 obč. zák. zástavního práva, poněvadž tohoto práva se nabývá teprve vtělením do knih. **Rekursní soud** napadené usnesení potvrdil. **Důvody:** Nebyl-li postup pohledávky v pozemkové knize ještě proveden a je-li v po-